

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

СИЛАБУС

ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**МЕТОДИ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ З
ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта «Образотворче мистецтво»

Спеціальність 014 «Середня освіта (за предметними спеціальностями)»

Спеціалізація: 014.12 «Мистецтво. Образотворче мистецтво»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 5
від «15» січня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Методи виконання практичних робіт з образотворчого мистецтва
Викладач (-і)	Веретко Оксана Ігорівна
Контактний телефон Викладача	+38 0666534854
Е-mail викладача	oksana.veretko@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Четвер, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Курс «Методи виконання практичних робіт з образотворчого мистецтва» у навчальному плані належить до циклу вибіркових дисциплін професійної підготовки студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва і розвиток його професійних здібностей. Курс передбачає ознайомлення з методами проектування виробів та планування роботи над проектом; розвиток умінь збирати, опрацьовувати й аналізувати інформацію, створювати ескізи та втілювати задумане в матеріалі.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Мета курсу є базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Методи виконання практичних робіт з образотворчого мистецтва», формування вміння використовувати набуті знання з основ образотворчої грамоти за групою основних навчальних завдань: форма, колір, композиція та композиційна діяльність, простір, об'єм; удосконалювати образотворчі вміння і навички під час виконання відповідних творчих завдань.</p> <p>Основними цілями вивчення теоретико-практичного матеріалу є формування фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва у процесі навчання. Підготувати студентів до самостійного рішення практичних і творчих задач в їхній творчій діяльності.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Загальні компетентності. ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях. ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>Фахові компетентності. ФК1. Здатність застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності. ФК4. Здатність формувати та розвивати в учнів ключові та предметні компетентності, реалізовувати наскрізні змістові лінії засобами навчального предмета та інтегрованого навчання, розвивати критичне мислення.</p> <p>Компетентності предметної спеціальності.</p>	

ПК1. Здатність глибоко розуміти класичні та новітні мистецтвознавчі поняття і на їх основі розробляти концептуальні засади образотворення.
 ПК2. Здатність застосовувати знання термінології традиційних та цифрових видів образотворчого мистецтва в освітній, науковій і художньо-творчій діяльності.
 ПК3. Здатність до оволодіння методологією образотворчої діяльності й засвоєння основ художньої майстерності.
 ПК7. Здатність застосовувати сучасні дослідницькі методи в образотворчій та художньо-педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання

РН2. Демонструвати вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмета та інтегрованого навчання.
 РН7. Застосовувати систематизовані наукові знання в професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності, оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.
 РН9. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.
 ПРН3. Уміти знаходити й опрацьовувати візуальні і літературні джерела та ефективно використовувати їх в мистецько-освітній, науковій і художньо творчій діяльності.
 ПРН4. Уміти аналізувати особливості образного ладу, композиційної побудови та специфіку виражальних і техніко-виконавських засобів творів образотворчого мистецтва.
 ПРН5. Володіти технологією роботи з традиційними і сучасними матеріалами образотворчого мистецтва та основами художньої майстерності.
 ПРН6. Володіти навичками художнього проектування, конструювання, формотворення, моделювання і макетування об'єктів дизайну.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	6
Практична робота	24
Самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
3	014 «Середня освіта»	2	вибірковий

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Історія розвитку художнього розпису тканини. Технологічний процес виконання художнього розпису тканин. Обладнання, інструменти та матеріали для художнього розпису тканин.	4		8
Тема 2. Основні закономірності та особливості образотворчого мистецтва.	2		4
Тема 3. Ознайомлення з традиційними та новітніми методами та прийомами формотворення художніх виробів з текстилю. Збір ілюстративного матеріалу по темі.		2	4
Тема 4. Пошук форми, конструкції, взаємозв'язок форми й декору. Визначення концепції виробу. Узгодження технік виконання з матеріалом і призначенням виробу.		2	6

Тема 5. Проектування орнаментально-декоративних композицій, створення цілісного художнього виробу.		6	10
Тема 6. Техніка безпеки. Ознайомлення з інструментами та матеріалами та основними принципами роботи з ними.		2	
Тема 7 Формування основних компонентів художнього твору. Узгодження форми та декору. Робота в матеріалі. Художньо-технологічні особливості виконання виробів образотворчого мистецтва (декоративного розпису на тканині). Робота в матеріалі. Пошук нових фактурних ефектів.		8	14
Тема 8. Художньо-технологічні особливості конструкції, стилістики авторського виконання, формування цілісного художнього твору. Робота в матеріалі. Додаткове декорування текстильного виробу відповідно до проектної частини.		2	8
Тема 9. Презентація. Кафедральний перегляд.		2	6

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 45 балів, Контрольна робота – 5 балів; Тестові завдання / залік – 30 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 20.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 5 балів Тестові завдання / залік – 30 балів Самостійна робота – 20.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 45 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика освітнього компонента

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.

Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора №447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора №417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зраховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів, 1992. 264с.
2. Балюк Л. В. Особливості використання технік та технологій батика в роботі над дипломом. Педагогіка вищої та середньої школи: зб. наук. пр. / Кривий Ріг, № 13. 2005. С. 9-15.
3. Грималюк Р. Художній розпис тканин як вид декоративно-прикладного мистецтва. Наука. Освіта. Молодь. С. 80-81.
4. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках „Великого стилю”. Київ, Либідь, 2005.
5. Касьян Т. К. Батик : навч.-метод посібник до вивчення курсу «Батик» із дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво». Черкаси. 2011. 68 с.
6. Кирницька М. М. Художній розпис по тканині. Від ремесла до творчості. 1990. С. 18-27.
7. Никорак О. І. Сучасні художні тканини Українських Карпат. Київ, Наук. думка, 1988. 224с.: іл..
8. Никорак О.І. Українська народна тканина ХІХ-ХХ ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Частина І. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України) . Львів : Національна Академія наук України: Інститут народознавства, 2004, 584 с., іл.
9. Орел Л. Українські рушники . Львів, Кальварія 2003. 232с.
10. Ошурко С. Декоративно-прикладне мистецтво на уроках трудового навчання у другій половині ХХ століття. Наукові записки. Львів, 2009. Вип. № 1. С. 137-141.
11. Плазовська Л. Розпис текстилю - одвічне джерело образотворення. Мистецтво та освіта. Київ. №2. 2007. С.55-59.
12. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Редакція вісника «Ант», 2005.-XVI, 400 с.
13. Тищенко О. Р. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (ХІІ-ХVІІІ ст.). Київ, Либідь, 1992.
14. Шевченко Є. І. Українська народна тканина. Київ, Артанія, 1999, 416 с. іл..

Додаткова література:

1. Гнатюк М. В. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво (основи образотворчої грамоти): навч.-метод. посібник. Івано-Франківськ, 2016. 182 с.
2. Гургула І. Народне мистецтво західних областей України. Київ, Мистецтво, 1966.
3. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник: У 2 т. Афіша, 2000. Т. І. - 363с.;Т. 2. – 399 с.
4. Запаско Я. П., Білик В. І., Голод І. В., Лупій С. П., Стельмашук Г. Г., Шмагало Р. Т. Нариси з історії зарубіжного декоративно-прикладного мистецтва. Київ, ІСДО, 1995.
5. Захарчук-Чугай Р.В. Народне декоративне мистецтво Українського Полісся. Чорнобильщина. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2007, 336 с., іл.
1. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ. ЛК Майстер, УВЙ, 2001. 127 с.
4. Саєнко Н. Саєнко О. До становлення і розвитку українського монументально-декоративного мистецтва ХХ століття. Київ, Вид-во Ім. Олени Теліги, 2003. 558с.
6. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ. ЛК Майстер, УВЙ, 2001. 127 с.
7. Юрченко І. А. Гуцульська різьба. Візуально-морфологічні закономірності орнаменту: теорія і практика: монографія. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. 368 с.

Викладач: Веретко Оксана Ігорівна,

Старший викладач кафедри методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну